

Lucy Bowes: Miksi kaikki kiusatut lapset eivät masennu?

Kiusaamista pidetään mielenterveysongelmien riskitekijänä. Ns. haavoittuvuus-stressimalli auttaa ymmärtämään, miksi joillekin kiusatuille lapsille kehittyy mielenterveysongelmia, kuten masennusta, kun taas toiset pysyvät suhteellisen vahingoittumattomina. Lapsen yksilölliset ominaisuudet, kuten heidän geneettinen alttiutensa, voivat lisätä masennuksen riskiä heidän jouduttuaan kiusatuksi. Haavoittuvuustekijät eivät ole ainoastaan yksilön ominaisuuksia, vaan myös lapsen kasvuympäristön tekijät voivat lisätä heidän alttiuttaan kiusaamisesta johtuville mielenterveysongelmille.

Keynote -puheeni perustuu haavoittuvuus-stressimalliin ja väitän, että meidän on ymmärrettävä paremmin, auttavatko nykyiset kiusaamisen vastaiset ohjelmamme kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia lapsia. Emme voi olettaa, että kohdennetut interventiot ovat ainoa tai paras tapa tukea haavoittuvampia lapsia, vaan meidän on selvitettävä miten nykyisiä interventioita voidaan tehostaa kaikkien lasten, myös heikoimmassa asemassa olevien, mielenterveyden parantamiseksi.

Lucy Bowes: Why don't all bullied children get depressed? Nature, nurture and resilience

Bullying is considered a tractable risk factor for poor mental health and a public health priority. A diathesis stress framework is helpful for understanding why some bullied children may develop mental health conditions like depression while others remain relatively unscathed. Pre-existing vulnerabilities ranging from a child's individual characteristics such as their genetic predisposition, or emotional / behavioural functioning may increase their risk of developing depression if they experience bullying. However, vulnerabilities do not just exist at the individual level - factors in a child's broader social context may also serve to increase their vulnerability to poor psychological outcomes in the context of being bullied.

This keynote talk builds upon the diathesis stress model and argues that we need to better understand whether our existing anti-bullying programmes are effective for more vulnerable children. I argue that we cannot assume that the only or best way to support more vulnerable children is through targeted interventions, but rather that we need to determine whether our existing interventions may be enhanced to promote better mental health outcomes for all children, including those most vulnerable.

Willem Frankenhuis: Kehittyvä sopeutuminen stressaaviin olosuhteisiin

Usein kysytään, onko tietty käyttäytyminen evoluution vai yksilökehityksen seurausta. Kehitys on seurausta evolutiivisten mekanismien ja kontekstien vuorovaikutuksesta koko eliniän ajan. Kaikilla ominaisuuksilla on sekä evolutiivinen historia että kehityshistoria.

Keynote-puheessani käsitteellistän evoluution ja kehityksen eri aikaskaaloilla toimivina sisäkkäisinä prosesseina: Jotkin mekanismit periytyvät sukupolvien yli enemmän kuin toiset, sillä sukupolvien sisällä monet yksilöiden ominaisuudet sopeutuvat onnistuneesti paikallisiin ympäristöihin.

Seuraava väitteeni on, että ihminen on kehittänyt mekanismeja, joiden avulla sopeutua tiettyihin lapsuuden vastoinkäymisiin, kuten väkivallalle altistumiseen, epävarmoihin resursseihin tai vanhempien vähäiseen panostamiseen. Sopeutumiskeinoja voivat olla *piilevät kyvyt* eli vastoinkäymisten vahvistamat kyvyt tai *järkeenkäyvät reaktiot* eli strategiat, joiden avulla vastataan epäsuotuisten olosuhteiden luomiin rajoitteisiin.

Viimeaikaiset tutkimukset osoittavat, että tosielämää vastaavat koetilanteet voivat "tasata pelikenttää" vastoinkäymisille altistuneille nuorille. Tiedämme esimerkiksi, että väkivaltaan ja köyhyyteen altistuneiden nuorten työmuistin päivitys nopeasti vaihtuvan tiedon perusteella ei toimi yhtä hyvin kuin muilla silloin, kun tehtävään liittyy abstraktia sisältöä (esim. kuvia kolmiosta, neliöstä tai ympyrästä). Kun käytetään näiden nuorten elämän kannalta merkityksellisiä sisältöjä (esim. kuvat rahasta, vihaisesta naamasta tai koulubussista) työmuistin suorituskyky kuitenkin paranee.

Tutkimukseni edistää monipuolista tieteellistä ymmärrystä ihmisen kognitiosta epäsuotuisissa olosuhteissa, ja sillä on merkitystä esimerkiksi koulutuksen kannalta.

Willem Frankenhuis: Developmental adaptation to stressful conditions

Some people ask whether a given behavior results from evolution *or* development. However, all traits result from development. And all development, in turn, results from interactions between evolved mechanisms and contexts across the lifespan. Therefore, all traits have an evolutionary history *and* a developmental history.

In this talk I will conceptualize evolution and development as nested processes operating on different timescales: across generations, some mechanisms are passed on more than others, because within generations, these mechanisms successfully tailor individuals to local environments based on experience.

Next I will argue that the human species has evolved mechanisms for developmental adjustments to certain forms of childhood adversity, including exposure to violence, resource insecurity, low parental

investment. Such adaptations may include *hidden talents*, abilities enhanced by adversity, and *reasonable responses*, strategies that respond to the affordances and constraints of adverse conditions.

Then I will discuss recent studies showing that ecologically relevant test settings and materials may, in some cases, “level the playing field” for adversity-exposed youth. For instance, like previous research, we find that adolescents exposed to violence and poverty on average score lower than their peers on working memory updating (i.e., keeping track of rapidly changing information) when it involves abstract content (e.g., pictures of a triangle, square, or circle). However, with real-world content (e.g., pictures of money, angry face, or school bus), their performance improves, nearly closing the performance gap.

This work contributes to a well-rounded scientific understanding of human cognition in adverse conditions, with potential implications for education.

Tilbe Göksun: Varhaisen kielen kehityksen vaihtelun syyt

Oppiessaan äidinkieltään normaalisti kehittyvät lapset räätälöivät ympäristöstä saamaansa tietoa oman äidinkiellensä vaatimusten mukaisesti. Varhainen ensimmäisen kielen kehitysprosessi ei kuitenkaan ole aivan näin suoraviivainen. Lapsiin ja ympäristöön liittyvien tekijöiden vuorovaikutuksen seurauksena voi esiintyä useita ensimmäisen kielen kehityksen reittejä. Varhainen kielenoppiminen on siis dynaaminen ja vuorovaikutteinen prosessi, jossa lapsen ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteisvaikutus on keskeistä

Puheessani käsittelemäni sitä, miten lasten varhainen sanaston kehitys liittyy vanhempien tapaan käyttää kieltä, lasten tarkkaavaisuuteen, motoriikkaan, kognitiivisiin taitoihin ja näiden tekijöiden välisiin vuorovaikutuksiin.

Korostan myös sitä, miten tavat tulla äidinkielen taitavaksi käyttäjäksi muuttuvat erilaisten kehityskulkujen (esim. keskosena syntyneillä lapsilla) myötä.

Tilbe Göksun: Sources of variation in early language development

While learning the requirements of their native language, typically developing children tailor information they receive from the environment in line with the demands of their native language, becoming language-specific users. However, unraveling the process of early first language development is not that straightforward. Multiple pathways of first language development may occur as a result of an interplay between child- and environment-related factors. As early language learning is a dynamic and interactive process, it is crucial to highlight the ways child- and environment-related sources work in tandem, and how variability in each source relates to language learning.

In this talk, I will discuss how children's early vocabulary development is associated with parents' use of different types of multimodal language input, children's attentional, motor, cognitive skills, and interactions between these sources of variation.

In terms of input quality, I will focus on the predictive roles of a variety of vocabulary input (e.g., spatial, math, causal) parents provide to their children and their interactions with child-level profiles, and the potential cascades on children's early language learning.

I will also highlight how interactions between different sources of variation to become language-specific users changes across children following different neurodevelopmental trajectories (e.g., children born preterm).

Markus Paulus: Prososiaalisen käyttäytymisen varhainen kehitys

Viimeaikaiset tutkimukset osoittavat kiehtovalla tavalla, että vauvat ja taaperoikäiset lapset pyrkivät auttamaan, jakamaan ja lohduttamaan – ainakin näin aikuiset tulkitsevat heidän käyttäytymistään. On kuitenkin kiistanalaista, miksi vauvat käyttäytyvät näin; prososiaalisen käyttäytymisen varhaista kehitystä ymmärretään vain vähän.

Keynote-puheessani esitän, että nämä prososiaalisen käyttäytymisen varhaiset muodot liittyvät erilaisiin sosiokognitiivisiin mekanismeihin ja motiiveihin. Lapset alkavat vähitellen ymmärtää näiden käyttäytymistapojen prososiaalisen merkityksen, samalla kun heidän ymmärryksensä moraalinormeista ja muiden mielistä lisääntyy. Kaiken kaikkiaan nämä näkökohdat johtavat teoreettiseen ymmärrykseen ihmisen epäitsekään käytöksen luonteesta ja kehittämisestä.

Markus Paulus: The Early Development of Prosocial Behavior

Recent studies provide fascinating evidence that infants and toddlers engage in behaviors that adults interpret as helping, sharing, and comforting. Yet, the meaning of these behaviors is disputed. Moreover, the early ontogeny of prosocial behavior is only little understood.

In my key note speech, I will present a line of empirical and theoretical work suggesting that these early forms of prosocial behavior are related to different social-cognitive mechanisms and motivations. I will suggest that children gradually come to appreciate the prosocial meaning of these behaviors, related to their growing understanding of moral norms and others' minds. Overall, these considerations will result in a framework on the nature and development of human altruism.

Kirsi Peltonen: Lapset ja sota – haavoittuvuus ja resilienssi eri kehitysvaiheissa

Sodan tai aseellisen konfliktin aikana lapset altistuvat tapahtumille, joilla on potentiaalisesti haitallisia vaikutuksia heidän myöhempään kehitykseensä. Keskeistä on turvattomuuden tunne, jota lapsi kokee vaarallisessa ympäristössä jolle koko hänen lähipiirinsä on myös altistunut. Sodan äänet, näyt ja muut aistimukset, sekä yleinen pelko ja turvattomuus saattavat aiheuttaa lapsessa reaktioita joiden vaikutus kehitykseen jatkuu senkin jälkeen kun lapsi on päässyt turvaan.

Se miten pitkäkestoisia tai voimakkaita vaikutuksia tapahtumilla on, riippuu kuitenkin useasta lapseen itseensä sekä hänen ympäristöönsä liittyvästä tekijästä. Nämä riski- ja suojaavat tekijät muokkaavat kokemusten (altistuksen) vaikutusta siten että sekä psyykinen oireilu ja kehityksen häiriintyminen, että sopeutuminen ja hyvä selviytyminen ovat mahdollisia. Esityksessäni käyn läpi ensinnäkin sitä millaisille tapahtumille lapsi saattaa sodan keskellä altistua, toiseksi mitä suojaavia- ja riskitekijöitä on pystytty osoittamaan näiden kokemusten vaikutuksiin liittyen. Lisäksi käyn läpi mitä traumatisoituminen ja resilienssi ilmiöinä ja käsitteinä tarkoittavat.

Kirsi Peltonen: Children and War – Vulnerability and Resilience Across Development

During war or armed conflict, children are always subjected to the single and repeated events that have potentially harmful effects on their later development. The key is the feeling of insecurity that the child experiences in the dangerous and unpredictable environment, to which his/her relatives and friends are also exposed. The sounds, visions and other sensations of war, as well as general fear and insecurity may cause reactions, which impact on development continues, even if the child gets to safety.

How long-lasting or strong the effects of the events are, however, depends on several factors related to the child him/herself and his/her environment. These risk- and protective factors shape the effect of experiences (exposure) in such a way that both psychological symptoms and developmental disturbances, as well as adaptation and optimal development, are possible. In my presentation, I will go through, firstly, what kind of events a child may be exposed to in the middle of war, and secondly, what protective and risk factors have been found in relation to the effects of these experiences. In addition, we will go through what traumatization and resilience mean as phenomena and concepts.